Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (šestého senátu)

27. září 2012 *

„Pátý rámcový program pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace — Smlouvy týkající se projektů ‚Formation of a New Design House for MST' a ‚Assessment of a New Anodic Bonder' — Vrácení části vyplaceného finančního příspěvku — Rozhodnutí, které je podkladem pro výkon rozhodnutí — Rozhodnutí měnící napadené rozhodnutí v průběhu řízení — Právní základ žaloby — Povaha uplatňovaných žalobních důvodů — Legitimní očekávání — Povinnost uvést odůvodnění — Zásada řádné správy"

Ve věci T-387/09,

Applied Microengineering Ltd, se sídlem v Didcot (Spojené království), původně zastoupená P. Walravensem a J. De Wachterem, dále Walravensem a J. Blockxem, avocats,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené S. Petrovou, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s R. Van der Houtem, avocat,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise C (2009) 5797 ze dne 16. července 2009 o vrácení částky 258 560,61 EUR, zvýšené o úroky, kterou žalobkyně dluží v rámci projektů IST-1999-11823 FOND MST (Formation of a New Design House for MST) a IST-2000-28229 ANAB (Assessment of a New Anodic Bonder),

TRIBUNÁL (šestý senát),

ve složení H. Kanninen, předseda, N. Wahl a S. Soldevila Fragoso (zpravodaj), soudci,

vedoucí soudní kanceláře: T. Weichert, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 12. června 2012,

vydává tento

* Jednací jazyk: angličtina.

Rozsudek

Právní rámec

1 Článek 256 první pododstavec ES stanoví „[r]ozhodnutí Rady nebo Komise, která ukládají peněžitý závazek jiným osobám než státům, jsou podkladem pro výkon rozhodnutí“.

2 Článek 72 odst. 2 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. L 248, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 74) stanoví, že „[o]rgán může formálně zjišťovat pohledávky od jiných subjektů než států prostřednictvím vykonatelného rozhodnutí ve smyslu článku 256 [ES]“.

Skutkový základ sporu

3 Evropské společenství, zastoupené Komisí Evropských společenství, uzavřelo v rámci pátého rámcového programu Společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (1998–2002) se žalobkyní dvě grantové smlouvy.

4 První smlouva se značkou IST-1999-11823 nadepsaná „Formation of a New Design House for MST“ (dále jen „smlouva FOND MST“) byla uzavřena mezi Společenstvím, zastoupeným Komisí, a žalobkyní jakožto jediným hlavním smluvním partnerem, dne 21. prosince 1999 na dobu 24 měsíců, přičemž začátek její platnosti byl stanoven na 1. ledna 2000. Všeobecné podmínky této smlouvy byly podmínkami, které se použijí na verzi vzorové smlouvy „s jedním smluvním partnerem“ používanou pro zvláštní doprovodná opatření k opatřením týkajícím se zavádění technologií.

5 Druhá smlouva se značkou IST-2000-28229 nadepsaná „Assessment of a New Anodic Bonder“ (dále jen „smlouva ANAB“) byla uzavřena mezi Společenstvím, zastoupeným Komisí, a čtyřmi společnostmi, včetně žalobkyně, a byla podepsána dne 14. listopadu 2001 na původní dobu patnácti měsíců, přičemž začátek její platnosti byl stanoven na 1. prosince 2001. Tato smlouva byla pětkrát pozměněna za účelem zohlednění změn údajů týkajících se některých smluvních stran, prodloužení celkové doby její platnosti na 25 měsíců a nahrazení dne 1. srpna 2003 koordinátora projektu, přičemž žalobkyně tímto nahradila jinou společnost. Všeobecné podmínky této smlouvy byly podmínkami, které se použijí na verzi vzorové smlouvy „s několika smluvními partnery“ používanou pro zvláštní doprovodná opatření k opatřením týkajícím se zavádění technologií.

6 Během vyjednávání každé smlouvy vyplnila žalobkyně formulář týkající se přípravy smlouvy (dále jen „FPS“), který slouží k poskytnutí informací o projektu, jakož i administrativní přehled nákladů a jejich ročního rozpisu. Při této příležitosti zmínila žalobkyně finanční a účetní pravidla, která již poskytla Komisi v rámci předchozí smlouvy financované na základě čtvrtého rámcového programu pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (1994–1998), v jejímž případě opřela své hodinové sazby o „průměrné mzdy“, a nikoliv o skutečné mzdy. Žalobkyně zaslala Komisi FPS týkající se smlouvy FOND MST dne 10. listopadu 1999 a FPS týkající se smlouvy ANAB dne 1. března 2001.

7 Článek 3 odst. 1 smlouvy FOND MST a smlouvy ANAB stanoví, že celková výše způsobilých nákladů je u smlouvy FOND MST stanovena na 450 000 EUR a u smlouvy ANAB na 918 808 EUR. V odstavci 2 toho ustanovení je uvedeno, že Společenství financuje tyto náklady do maximální výše 450 000 EUR u smlouvy FOND MST a do maximální výše 560 000 EUR u smlouvy ANAB. Podle odstavce 3 těchto ustanovení jsou tyto finanční příspěvky vypláceny za podmínek stanovených v článku 3 přílohy II těchto smluv na bankovní účet žalobkyně u smlouvy FOND MST a v případě smlouvy ANAB na bankovní účet koordinátora, který je pověřen vyplatit je hlavním smluvním partnerům.

8 Podle čl. 3 odst. 3 přílohy II těchto smluv musí být na jednotlivé platby Komise nahlíženo až do schválení poslední dodávky jako na pouhé zálohy.

9 Odstavec 4 uvedeného článku upřesňuje, že pokud se ukáže, že uvedené platby jsou vyšší než částka, kterou bude Komise skutečně dlužit, jsou její smluvní partneři povinni jí vrátit rozdíl ve lhůtě stanovené Komisí v doporučeném dopise s doručenkou. V případě, že tento rozdíl nebude vrácen v této lhůtě, bude dlužná částka zvýšena o úroky ve výši úrokové míry použité Evropskou centrální bankou (ECB) pro hlavní refinanční operace první den měsíce, v němž uplyne lhůta stanovená Komisí, k nimž se připočte 1,5 procentního bodu, ledaže úroky nejsou na základě jiného smluvního ustanovení požadovány. Úroky běží ode dne následujícího po dni, kdy uplynula lhůta stanovená Komisí, do dne přijetí finančních prostředků.

10 Tentýž odstavec kromě toho uvádí, že pokud má Komise pohledávku vůči svým smluvním partnerům a rozhodne se vydat příkaz k vrácení finančních prostředků, je uvedený příkaz k vrácení finančních prostředků podkladem pro výkon rozhodnutí ve smyslu článku 256 ES.

11 Podle čl. 5 odst. 1 se smlouvy FOND MST a ANAB řídí belgickým právem. Odstavec 2 tohoto ustanovení obsahuje rozhodčí doložku ve smyslu článku 238 ES, která přiznává Tribunálu a v případě kasačního opravného prostředku Soudnímu dvoru výlučnou pravomoc rozhodovat o jakémkoliv sporu mezi Společenstvím na jedné straně a ostatními smluvními partnery na straně druhé ve věci platnosti, použití nebo jakéhokoliv výkladu těchto smluv.

12 Podle ustanovení čl. 17 odst. 1 přílohy II obou těchto smluv „může Komise nebo jakýkoliv jí zmocněný zástupce začít provádět audit kdykoliv v průběhu platnosti smlouvy, a to až do pěti let od každé platby příspěvku Společenství, která je vymezena v čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce této přílohy“.

13 Na základě těchto ustanovení požádala Komise auditorskou kancelář o provedení finančního auditu prohlášení o nákladech žalobkyně, která o tomto byla informována dne 16. srpna 2005. Tento audit byl prováděn od 13. do 17. února 2006 a auditorská kancelář zaslala žalobkyni předběžnou zprávu dopisem a elektronickou poštou dne 22. září 2006. Vzhledem k tomu, že žalobkyně neobdržela papírovou podobu tohoto dokumentu, zaslala jej auditorská kancelář elektronickou poštou dne 6. listopadu 2006 a poskytla žalobkyni lhůtu jednoho měsíce pro předložení připomínek v souladu s ustanoveními čl. 17 odst. 3 přílohy II obou těchto smluv. Tato zpráva konstatovala, že je nezbytné provést určité úpravy v oblasti nákladů na zaměstnance, využití subdodavatele, cestovních výdajů a jiných zvláštních nákladů.

14 Finanční ředitel žalobkyně, který byl pověřen zajištěním spolupráce s auditorskou kanceláří, si vyžádal dodatečnou lhůtu v délce jednoho týdne, aby mohl na zprávu reagovat, a tato lhůta mu byla poskytnuta dne 13. prosince 2006, nakonec však nepředložil žádné připomínky, přestože mu byly dne 10. a 17. ledna 2007 zaslány dvě upomínky a přestože mu byla na jeho druhou žádost ze dne 17. ledna 2007 poskytnuto další prodloužení lhůty. Auditorská kancelář tedy podepsala zprávu dne 20. dubna 2007. Doporučeným dopisem ze dne 21. května 2007 Komise informovala žalobkyni o skončení auditu vzhledem k tomu, že nezaslala svou odpověď, a uvedla, že potvrdila závěry této zprávy. Závěrečná zpráva o auditu, kterou Komise schválila, tak konstatovala, že musí být provedeny úpravy nákladů, s nimiž původně Komise souhlasila, přičemž tyto úpravy se týkaly částky 135 262,94 EUR, pokud šlo o smlouvu FOND MST, a částky 123 297,67 EUR, pokud šlo o smlouvu ANAB.

15 Podle ustanovení čl. 17 odst. 4 přílohy II obou těchto smluv může Komise na základě závěrů z auditu přijmout jakékoliv vhodné opatření, které považuje za nezbytné, včetně vydání příkazu k vrácení všech plateb, které provedla nebo jejich části.

16 Dne 6. září 2007 zaslala tedy Komise žalobkyni dva předběžné dopisy, v nichž ji předběžně informovala, že na základě závěrů auditu musí být příspěvek na nezpůsobilé náklady, které vynaložila žalobkyně a jež ona sama uhradila formou zálohy, vrácen. Informovala žalobkyni rovněž o tom, že jejím útvarům musí být vrácen finanční příspěvek Společenství ve výši 135 262,94 EUR, pokud jde o smlouvu FOND MST, a ve výši 123 297,67 EUR, pokud jde o smlouvu ANAB. Uvedla, že oznámení o dluhu budou přijata v nejbližší době.

17 Dopisem ze dne 22. října 2007 zaslala tedy Komise žalobkyni dvě oznámení o dluhu, v nichž bylo uloženo uhradit částky 135 262,94 EUR a 123 297,67 EUR do 26. listopadu 2007.

18 E-mailem ze dne 29. října 2007 informoval finanční ředitel žalobkyně Komisi, že nepředal zprávu o auditu svým nadřízeným, kteří nebyli informováni o vývoji, auditu a že odstoupil ze svého místa.

19 Dne 9. listopadu 2007 předala žalobkyně Komisi odpověď týkající se bodů přezkoumávaných ve zprávě o auditu, přičemž zmínila zejména problémy, s nimiž se potýkala v rámci smlouvy ANAB v důsledku nahrazení jejího koordinátora, kladné hodnocení závěrečných technických zpráv a otázku způsobilosti nákladů vzhledem ke skutečným hodinovým sazbám a rozdílům mezi výkazy o odpracovaných hodinách. Komise předala tento dopis auditorské kanceláři, která žalobkyni odpověděla dne 28. ledna 2008. Dne 3. června 2008 reagovala žalobkyně na tento dopis tím, že předložila Komisi nové připomínky a dotázala se na postup, který musí použít, aby zpochybnila obě oznámení o dluhu.

20 Dne 22. srpna 2008 Komise informovala žalobkyni, že připomínky ke zprávě o auditu, které předložila, neobsahují žádnou novou skutečnost odůvodňující obnovení auditu.

21 Dne 8. září 2008 znovu žalobkyně zpochybnila závěry Komise, která jí dne 24. října 2010 zaslala dva dopisy, v nichž jí uvědomila o výpočtu úroků z prodlení.

22 Dne 11. února 2009 žalobkyně zpochybnila obě oznámení o dluhu a dne 16. července 2009 Komise přijala rozhodnutí C (2009) 5797 o vrácení částky 258 560,61 EUR, zvýšené o úroky z prodlení, kterou [žalobkyně] dluží v rámci projektů IST-1999-11823 FOND MST (Formation of a New Design House for MST) a IST-2000-28229 ANAB (Assessment of a New Anodic Bonder), v němž na základě ustanovení článku 256 ES požaduje vrácení částek 135 262,94 EUR a 123 297,67 EUR, navýšených o úroky z prodlení (dále jen „napadené rozhodnutí“).

23 Z důvodu věcné chyby v oznámení o dluhu týkajícím se smlouvy ANAB vydala Komise dobropis ve prospěch žalobkyně na částku 57 227,32 EUR.

24 Dne 25. března 2010 přijala Komise rozhodnutí C (2010) 2125, kterým se opravuje napadené rozhodnutí, jímž byl článek 1 napadeného rozhodnutí nahrazen novým článkem, který změnil výši částky, kterou musí žalobkyně vrátit v rámci smlouvy ANAB, tak, že ji stanovil na 66 070,35 EUR místo 123 297,67 EUR.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

25 Žalobkyně podala tuto žalobu založenou na článku 230 ES návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 26. září 2009.

26 Na základě zprávy soudce zpravodaje se Tribunál (šestý senát) rozhodl zahájit ústní část řízení.

27 Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 12. června 2012.

28 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

— zrušil napadené rozhodnutí,

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

29 Komise navrhuje, aby Tribunál:

— žalobu zamítl,

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

30 Žalobkyně uplatňuje na podporu své žaloby sedm žalobních důvodů. První žalobní důvod vychází z porušení podstatných formálních náležitostí. Druhým žalobním důvodem žalobkyně tvrdí, že žalobní nárok Komise je promlčen. Třetím žalobním důvodem žalobkyně tvrdí, že Komise se dopustila zjevně nesprávného posouzení pravidel použitelných na způsobilé náklady. Čtvrtý žalobní důvod vychází z porušení základních sociálních práv. Pátým žalobním důvodem se žalobkyně dovolává porušení zásady legitimního očekávání. Šestý žalobní důvod vychází z nedostatečného odůvodnění. Konečně sedmým žalobním důvodem žalobkyně tvrdí, že Komise porušila zásadu řádné správy.

K námitce nepřípustnosti vznesené Komisí

31 Komise na jednání vznesla námitku nepřípustnosti vycházející ze ztráty právního zájmu žalobkyně na pokračování v řízení z toho důvodu, že dne 25. března 2010 bylo přijato rozhodnutí, kterým byl změněn článek 1 napadeného rozhodnutí a že žalobkyně nepodala návrh, jímž by změnila svá návrhová žádání a žalobní důvody.

32 Žalobkyně má za to, že její žaloba je nadále přípustná, jelikož jediným předmětem rozhodnutí ze dne 25. března 2010 byla oprava věcné chyby, které se dopustila Komise při určování výše požadované částky, a nikoliv jiné aspekty napadeného rozhodnutí, mezi něž patří i opodstatněnost vymáhané pohledávky, kterou nadále zpochybňuje.

33 Je třeba připomenout, že Komise přijala za účelem opravy chyby ve výpočtu, na kterou upozornila žalobkyně v žalobě, v průběhu řízení rozhodnutí, kterým byl článek 1 napadeného rozhodnutí nahrazen novým článkem, jenž změnil výši částky, jež musí žalobkyně vrátit v rámci smlouvy ANAB, tak, že ji stanovil na 66 070,35 EUR místo 123 297,67 EUR. Toto rozhodnutí však nezměnilo jiné skutečnosti napadeného rozhodnutí.

34 Je třeba mít tedy za to, že z důvodu přijetí pozměňujícího rozhodnutí se stal bezpředmětným pouze argument vycházející z chyby ve výpočtu částek, které mají být vráceny v rámci smlouvy ANAB, který žalobkyně uvedla ve své žalobě, a že žalobkyně má nadále právní zájem na pokračování v řízení, pokud jde o všechny ostatní žalobní důvody a argumenty uplatňované v žalobě.

K právnímu základu žaloby

35 Na jednání žalobkyně potvrdila, že její žaloba byla podána na základě ustanovení článku 230 ES. Komise měla naproti tomu za to, že druhý a čtvrtý žalobní důvod je v rámci žaloby na neplatnost nepřípustný.

36 Podle ustálené judikatury platí, že akty přijaté orgány, jež jsou součástí čistě smluvního rámce, od kterého jsou neoddělitelné, nepatří již z důvodu své povahy mezi akty uvedené v článku 249 ES (usnesení Tribunálu ze dne 9. ledna 2001, Innova v. Komise, T-149/00, Recueil, s. II-1, bod 28; ze dne 10. května 2004, Musée Grévin v. Komise, T-314/03, Sb. rozh. s. II-1421, bod 64 a rozsudek Tribunálu ze dne 10. června 2009, ArchiMEDES v. Komise, T-396/05 a T-397/05, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 54).

37 Pokud by se totiž soud Evropské unie uznal příslušným k rozhodování o takových aktech, mohl by v případech, v nichž smlouva neobsahuje rozhodčí doložku, rozšířit svou soudní pravomoc nad rámec sporů, jejichž rozhodování mu taxativně vyhrazuje článek 240 ES, neboť tento článek svěřuje obecnou pravomoc rozhodovat spory, jichž je Unie stranou, vnitrostátním soudům (rozsudek Soudního dvora ze dne 11. července 1985, Maag v. Komise, 43/84, Recueil, s. 2581, bod 26; viz rovněž v tomto smyslu usnesení Tribunálu ze dne 3. října 1997, Mutual Aid Administration Services v. Komise, T-186/96, Recueil, s. II-1633, body 45 až 52).

38 Na rozdíl od aktů uvedených v bodě 36 výše patří rozhodnutí, která jsou podkladem pro výkon rozhodnutí, o nichž se hovoří v článku 256 ES – z toho důvodu, že Smlouva o ES nestanoví opak – k aktům uvedeným v článku 249 ES, jejichž opodstatněnost může být zpochybněna pouze před soudem rozhodujícím o zrušení rozhodnutí na základě článku 230 ES (usnesení Tribunálu ze dne 13. září 2011, CEVA v. Komise, T-224/09, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, bod 59).

39 Je tomu tak zvláště tehdy, když je rozhodnutí, které je podkladem pro výkon rozhodnutí, přijato za účelem vymáhání pohledávky vzniklé ze smlouvy uzavřené s orgánem. I kdyby totiž smlouva tohoto typu výslovně umožňovala – jako je tomu v projednávaném případě – vydat taková rozhodnutí, zůstala by právní povaha těchto rozhodnutí vymezena nikoliv smlouvou nebo vnitrostátním právem, které by na ni bylo použitelné, ale Smlouvou o ES, zvláště pak článkem 256 ES. Tento článek přitom nestanoví odchylný právní režim pro rozhodnutí, která jsou podkladem pro výkon rozhodnutí a jež jsou přijata za účelem vymáhání pohledávky vyplývající ze smlouvy.

40 Unijní soud, kterému je podána žaloba na neplatnost na základě ustanovení článku 230 ES, musí posoudit legalitu napadeného aktu z hlediska Smlouvy o ES nebo jakéhokoliv právního pravidla týkajícího se její použitelnosti, a tedy z hlediska unijního práva (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 17. prosince 1970, Internationale Handelsgesellschaft, 11/70, Recueil, s. 1125, bod 3). Naproti tomu v rámci žaloby podané na základě článku 238 ES může žalobce vytýkat orgánu, který je jeho smluvním partnerem, pouze porušení smluvních ustanovení nebo porušení na smlouvu použitelného práva (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 18. prosince 1986, Komise v. Zoubek, 426/85, Recueil, s. 4057, bod 4 a usnesení Tribunálu ze dne 8. února 2010, Alisei v. Komise, T-481/08, Sb. rozh. s. II-117, body 94 až 96).

41 V projednávaném případě musí být proto žalobní důvody uplatňované v žalobě, kterými je žádáno, aby Tribunál rozhodl o legalitě napadeného rozhodnutí, které je podkladem pro výkon rozhodnutí ve smyslu článku 256 ES, z hlediska smluvních ustanovení nebo použitelného vnitrostátního práva, odmítnuty jako nepřípustné.

42 Z hlediska těchto zásad je třeba postupně přezkoumat každý ze žalobních důvodů uplatňovaných žalobkyní.

K prvnímu žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení podstatných formálních náležitostí

43 Žalobkyně tvrdí, že Komise porušila některé podstatné formální náležitostí tím, že jí zaslala některé dopisy na nesprávnou adresu a tím, že odmítla obnovit audit poté, co předložila své připomínky. Komise má za to, že neporušila žádnou podstatnou formální náležitost a zdůrazňuje nedbalost žalobkyně, které jí oznámila pouze jednu změnu adresy.

44 Tento žalobní důvod je třeba odmítnout jako nepřípustný v rámci žaloby podané na základě ustanovení článku 230 ES, neboť se opírá pouze o podstatné formální náležitosti stanovené ve smluvních ustanoveních, a nikoliv o unijní právní pravidlo.

Ke druhému žalobnímu důvodu vycházejícímu z promlčení žalobního nároku Komise

45 Podle ustanovení čl. 17 odst. 1 přílohy II smlouvy FOND MST a smlouvy ANAB „může Komise nebo jakýkoliv jí zmocněný zástupce začít provádět audit kdykoliv v průběhu platnosti smlouvy, a to až do pěti let od každé platby příspěvku Společenství, která je vymezena v čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce této přílohy“. Článek 3 odst. 1 první pododstavec těchto příloh popisuje způsoby platby příspěvku Společenství, přičemž rozlišuje zaprvé mezi „původní zálohou“, která musí být vyplacena nejpozději do 60 dnů po podpisu smlouvy, zadruhé „pravidelnými platbami“, k nimž dochází nejpozději do 60 dnů od data, kdy Komise schválí pravidelné zprávy, prohlášení o nákladech a jiné dokumenty týkající se plnění, která mají být poskytnuta v rámci projektu, a zatřetí „závěrečnou platbou“, která musí být provedena do 60 dnů od data, kdy Komise schválí poslední dokument týkající se plnění, které má být poskytnuto v rámci projektu.

46 Mezi účastnicemi řízení je sporný výklad tohoto čl. 17 odst. 1 přílohy II obou těchto smluv, jelikož žalobkyně má za to, že žalobní nárok Komise byl promlčen, pokud jde o platby, které byly provedeny více než pět let před 27. zářím 2005, tj. datem, kdy začal audit, a jež se týkaly záloh, zatímco Komise má za to, že promlčecí lhůta mohla začít běžet až od první platby, kterou byly nahrazeny skutečně vynaložené náklady.

47 Vzhledem k tomu, že se jedná o žalobní důvod týkající se výkladu smluvních ustanovení, musí být tento důvod odmítnut jako nepřípustný v rámci žaloby podané na základě ustanovení článku 230 ES.

Ke třetímu žalobnímu důvodu vycházejícímu ze zjevně nesprávného posouzení pravidel použitelných na způsobilé náklady

K odkazu na nesprávná ustanovení ve zprávě o auditu

48 Žalobkyně ve své replice uvedla, že žalobní odpověď Komise jí umožnila zjistit, že auditor použil v případě smlouvy ANAB nesprávné číslování článků, což má podle ní za následek, že audit je neplatný v plném rozsahu.

49 I když je žalobní důvod vycházející z nesprávné volby právního základu přípustný v rámci žaloby podané na základě ustanovení článku 230 ES, je třeba konstatovat, že žalobkyně v projednávaném případě tvrdí, že auditor se ve své zprávě opřel o nesprávná smluvní ustanovení, avšak nezpochybňuje právní základ, na němž je založeno napadené rozhodnutí, a sice článek 256 ES a nařízení č. 1605/2002. Tato část žalobního důvodu musí být proto odmítnuta jako nepřípustná.

Ke zjevně nesprávnému posouzení způsobilých nákladů

50 Žalobkyně kromě toho tvrdí, že Komise se dopustila zjevně nesprávného posouzení pravidel použitelných na způsobilé náklady, když se držela výkladu smluvních ustanovení, který provedl auditor.

51 Vzhledem k tomu, že se jedná o argumenty týkající se výkladu smluvních ustanovení, musí být tyto argumenty odmítnuty jako nepřípustné v rámci žaloby podané na základě ustanovení článku 230 ES.

Ke čtvrtému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení základních sociálních práv

52 Žalobkyně má za to, že napadené rozhodnutí mělo za následek odměňování jejích zaměstnanců na úrovni, která je významně nižší než minimální mzda, což představuje porušení práva na spravedlivou odměnu, a tudíž porušení základních sociálních práv.

53 Je však třeba připomenout, že žádné unijní právní ustanovení neumožňuje mít za to, že je Komise odpovědná za využití finančních prostředků poskytnutých v rámci pátého rámcového programu pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace jejich příjemci. Jediným následkem napadeného rozhodnutí kromě toho je vyžadování vrácení nákladů na zaměstnance, o nichž má Komise za to, že nejsou způsobilé podle smluvních ustanovení, a cílem tohoto rozhodnutí není se zpětným účinkem stanovit hodinovou mzdu zaměstnanců žalobkyně.

54 Kromě toho, pokud jde o argument žalobkyně, podle něhož podle belgického práva musí být smlouvy posuzovány ve světle společného úmyslu stran a jejich smysl může být vykládán mimo jiné na základě skutečností existujících před uzavřením smluv, je třeba tento odmítnout jako nepřípustný v rámci žaloby podané na základě ustanovení článku 230 ES.

55 Čtvrtý žalobní důvod je tedy třeba v plném rozsahu odmítnout.

K pátému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásady legitimního očekávání

56 Žalobkyně má za to, že Komise porušila zásadu ochrany legitimního očekávání, když v průběhu pěti let neměla žádné připomínky týkající se nepřijatelnosti způsobu výpočtu mzdových nákladů, přestože s ním byla obeznámena již před uzavřením smlouvy.

57 Podle ustálené judikatury platí, že právo dovolávat se zásady ochrany legitimního očekávání se vztahuje na každého jednotlivce, u něhož unijní orgán vyvolal podložené naděje [rozsudek Soudního dvora ze dne 11. března 1987, Van den Bergh en Jurgens a Van Dijk Food Products (Lopik) v. Komise, 265/85, Recueil, s. I-1155, bod 44].

58 Právo dovolávat se této zásady však předpokládá současné splnění tří podmínek. Zaprvé musela být zúčastněné osobě unijní správou poskytnuta konkrétní, nepodmíněná a shodující se ujištění z oprávněných a spolehlivých zdrojů. Zadruhé musí být tato ujištění takové povahy, že jsou schopna vyvolat legitimní očekávání u toho, komu jsou určena. Zatřetí musí být poskytnutá ujištění v souladu s platnými právními normami (viz rozsudky Tribunálu ze dne 30. června 2005, Branco v. Komise, T-347/03, Sb. rozh. s. II-2555, bod 102, a citovaná judikatura; ze dne 23. února 2006, Cementbouw Handel & Industrie v. Komise, T-282/02, Sb. rozh. s. II-319, bod 77 a ze dne 30. června 2009, CPEM v. Komise, T-444/07, Sb. rozh. s. II-2121, bod 126).

59 Pokud jde o první podmínku, jsou podle ustálené judikatury takovými ujištěními, bez ohledu na formu, ve které jsou sdělena, konkrétní, nepodmíněné a shodující se informace z oprávněných a spolehlivých zdrojů (viz rozsudek Tribunálu ze dne 19. března 2003, Innova Privat-Akademie v. Komise, T-273/01, Recueil, s. II-1093, bod 26). Naproti tomu se nikdo nemůže dovolávat porušení zásady ochrany legitimního očekávání, pokud neexistují konkrétní ujištění, která by mu správa poskytla (rozsudek Tribunálu ze dne 18. ledna 2000, Mehibas Dordtselaan v. Komise, T-290/97, Recueil, s. II-15, bod 59).

60 V projednávaném případě nevyplývá ze žádné skutečnosti ve spise, že Komise poskytla žalobkyni konkrétní ujištění o tom, že přijme její způsob výpočtu nákladů na zaměstnance.

61 Skutečnost, že žalobkyně pouze informovala Komisi ve FPS zaslaných před podpisem smluv o finančních a účetních pravidlech, která používala v rámci předchozích smluv, a že jí při výměně korespondence v únoru a březnu 2001 předala informace týkající se uplatňování cílových mezd, nemůže být již z podstaty věci pokládána za skutečnost, že Komise poskytla žalobkyni konkrétní, nepodmíněné a shodující se informace o přijetí tohoto způsobu.

62 Vzhledem k tomu, že žalobkyně neuvedla žádné konkrétní ujištění nebo slib, které by mohly u ní vyvolat legitimní očekávání, že Komise přijme její způsob výpočtu nákladů na zaměstnance, je třeba zamítnout pátý žalobní důvod jako neopodstatněný, aniž je třeba přezkoumávat další dvě podmínky uvedené v bodě 58 výše.

K šestému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění

63 Žalobkyně má za to, že Komise napadené rozhodnutí dostatečně neodůvodnila.

64 Podle ustálené judikatury platí, že rozsah povinnosti uvést odůvodnění závisí na povaze dotčeného aktu a kontextu, ve kterém byl přijat. Z odůvodnění musí jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak, aby unijní soud mohl vykonat svůj přezkum legality a aby se dotčené osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, aby mohly hájit svá práva a ověřit, zda je rozhodnutí opodstatněné.

65 Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 253 ES, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (rozsudek Soudního dvora ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, bod 63 a rozsudek Tribunálu ze dne 30. listopadu 2011, Sniace v. Komise, T-238/09, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 37).

66 Komise není zvláště povinna vyjádřit se ke všem argumentům, jichž se před ní zúčastněné osoby dovolávají. Stačí, aby uvedla skutkové okolnosti a právní úvahy, které mají zásadní význam v rámci systematiky rozhodnutí (rozsudek Soudního dvora ze dne 1. července 2008, Chronopost a La Poste v. UFEX a další, C-341/06 P a C-342/06 P, Sb. rozh. s. I-4777, bod 96 a rozsudek Tribunálu ze dne 3. března 2010, Freistaat Sachsen a další v. Komise, T-102/07 a T-120/07, Sb. rozh. s. II-585, bod 180).

67 Konečně, pokud byla zúčastněná osoba úzce zapojena do procesu vypracovávání napadeného rozhodnutí, a znala tedy důvody, proč správa přijala toto rozhodnutí, závisí rozsah povinnosti uvést odůvodnění na kontextu vytvořeném takovou účastí (v tomto smyslu viz rozsudky Soudního dvora ze dne 14. ledna 1981, Německo v. Komise, 819/79, Recueil, s. 21, body 19 až 21 a ze dne 14. listopadu 1989, Itálie v. Komise, 14/88, Recueil, s. 3677, bod 11). V takovém případě jsou požadavky judikatury v tomto ohledu podstatně zmírněné (v tomto smyslu viz rozsudky Soudního dvora ze dne 11. prosince 1980, Acciaierie e Ferriere Lucchini v. Komise, 1252/79, Recueil, s. 3753, bod 14 a ze dne 28. října 1981, Krupp Stahl v. Komise, 275/80 a 24/81, Recueil, s. 2489, body 10 až 13).

68 Ve světle těchto zásad je třeba zkoumat žalobní důvod týkající se nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí.

69 Žalobkyně zaprvé vytýká Komisi, že v napadeném rozhodnutí na zprávu o auditu pouze odkázala, ač tato zpráva nebyla jeho přílohou a ona sama nepřezkoumala skutkový stav.

70 Nejdříve je třeba zdůraznit, že zpráva o auditu byla zaslána žalobkyni, která měla příležitost na ni odpovědět předložením svých připomínek.

71 Z napadeného rozhodnutí kromě toho vyplývá, že Komise uvedla, že podle zprávy o auditu byla některá prohlášení o nákladech, která předložila žalobkyně, nadhodnocena, a upřesnila, že se jedná o náklady na zaměstnance, náklady na využití třetích osob, jakož i o cestovní výdaje, přičemž u každé smlouvy uvedla příslušné částky. Poté Komise zmínila připomínky předložené žalobkyní po uplynutí lhůt stanovených ve smlouvách a uvedla, že vzhledem k tomu, že tyto připomínky neobsahují žádnou další informaci odůvodňující obnovení auditu, rozhodla se zahájit řízení o vymáhání dotčených částek.

72 Komise tedy tím, že odkázala na zprávu o auditu, v napadeném rozhodnutí dostatečně jasně uvedla důvody, proč se rozhodla vymáhat dotčené částky, čímž umožnila žalobkyni, aby uplatnila svá práva před unijním soudem, a tomuto soudu, aby vykonal přezkum legality tohoto rozhodnutí, aniž by bylo nezbytné, aby tato zpráva o auditu byla jeho přílohou (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 17. ledna 1995, Publishers Association v. Komise, C-360/92 P, Recueil, s. I-23, bod 39; rozsudky Tribunálu ze dne 12. ledna 1995, Branco v. Komise, T-85/94, Recueil, s. II-45, bod 32 a ze dne 24. ledna 1995, BEMIM v. Komise, T-114/92, Recueil, s. II-147, bod 41).

73 Žalobkyně má zadruhé za to, že Komise nezohlednila argumenty, které uvedla v odpovědi na zprávu o auditu. Je však třeba konstatovat, že napadené rozhodnutí je v tomto ohledu dostatečně odůvodněno, jelikož Komise zmínila dopisy žalobkyně ze dne 9. listopadu 2007 a 3. června 2008 a uvedla, že poté, co je přezkoumala, má za to, že neobsahují skutečnosti, která by mohly odůvodnit obnovení auditu, zejména pokud jde o náklady na zaměstnance (dopad na mzdy, výpočet hodinových sazeb a sdělení sazeb před začátkem projektu).

74 Šestý žalobní důvod musí být tedy zamítnut v plném rozsahu.

K sedmému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásady řádné správy

75 Žalobkyně vytýká Komisi, že porušila zásadu řádné správy a nesplnila svou povinnost řádné péče tím, že odmítla prošetřit důkazy, které jí předložila po skončení auditu, a tím, že jí zaslala své dopisy na nesprávnou adresu.

76 Je třeba poznamenat, že k zárukám přiznaným unijním právem ve správním řízení patří mimo jiné zásada řádné správy zakotvená v článku 41 Listiny základních práv Evropské unie, která byla vyhlášena dne 7. prosince 2000 v Nice (Úř. věst. C 364, s. 1), ke které se váže povinnost příslušného orgánu pečlivě a nestranně přezkoumat všechny relevantní skutečnosti projednávaného případu (rozsudek Tribunálu ze dne 30. září 2003, Atlantic Container Line a další v. Komise, T-191/98, T-212/98 až T-214/98, Recueil, s. II-3275, bod 404).

77 Je tedy třeba prokázat, zda výtky uplatňované žalobkyní mohou prokázat, že Komise porušila tuto zásadu.

K chybám týkajícím se adresy, na kterou byly dopisy zaslány

78 Pokud jde o adresu, na kterou Komise zaslala žalobkyni jednotlivé dopisy, je třeba nejdříve uvést, že žalobkyně sdělila Komisi pouze jednu změnu adresy, ke které došlo dne 7. ledna 2002, a to prostřednictvím hromadného obchodního dopisu ze dne 25. února 2002. Žalobkyně však připustila, že změnila adresu ještě dvakrát, a sice dne 17. května 2006 a 27. listopadu 2007.

79 Zaprvé ze spisu vyplývá, že Komise zaslala dne 16. srpna 2005 žalobkyni doporučený dopis, v němž ji informovala o zahájení auditu, na její předchozí adresu, která byla platná do 7. ledna 2002, nicméně dne 27. srpna 2005 obdržela doručenku týkající se tohoto dopisu. Kromě toho je třeba konstatovat, že žalobkyně uznala, že tento dopis došel doporučeně; ostatně přiložila jej k žalobě.

80 Zadruhé, pokud jde o dopis ze dne 21. května 2007, kterým byla žalobkyně informována o skončení auditu, ze spisu vyplývá, že tento dopis byl zaslán doporučeně a s doručenkou na adresu, kterou žalobkyně sdělila Komisi dne 25. února 2002. Nelze Komisi vytýkat, že jednala tímto způsobem, neboť žalobkyně Komisi neoznámila změnu své adresy, k níž došlo dne 17. května 2006. Žalobkyně totiž nebyla zproštěna povinnosti informovat Komisi o změně své adresy pouze na základě skutečnosti, že platnost smluv skončila, neboť probíhal audit. Kromě toho pouhá zmínka její adresy v podpisu e-mailů žalobkyně zaslaných auditorovi v roce 2006 nemůže stačit k závěru, že Komise byla řádně informována o změně adresy, přestože tyto e-maily zaslal auditor Komisi (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 5. června 1980, Belfiore v. Komise, 108/79, Recueil, s. 1769, bod 6).

81 Zatřetí žalobkyně vytýká Komisi, že jí zaslala několik dalších dokumentů na nesprávnou adresu, a sice předběžně informativní dopisy ze dne 6. září 2007, oznámení o dluhu ze dne 22. října 2007 a dopis ze dne 9. ledna 2008. Rovněž auditor zaslal dne 22. září 2006 jménem Komise návrh zprávy o auditu na nesprávnou adresu.

82 Ze spisu však vyplývá, že auditor zaslal dne 22. září 2006 předběžnou zprávu na adresu, kterou sdělila žalobkyně dne 25. února 2002, avšak tentokrát se mu dopis vrátil. Auditor zaslal tuto zprávu žalobkyni rovněž dvakrát elektronickou poštou, a sice dne 22. září 2006 a 6. listopadu 2006, přičemž žalobkyně uznává, že ji obdržela k posledně uvedenému datu. Komise zaslala žalobkyni dopisy ze dne 6. září 2007 a oznámení o dluhu ze dne 22. října 2007 doporučeně s doručenkou rovněž na adresu, kterou žalobkyně uvedla v roce 2002. Konečně žalobkyně neuvedla žádné podrobnosti týkající se dopisu ze dne 9. ledna 2008, který byl podle ní zaslán na nesprávnou adresu a není zmíněn ve spise.

83 Z výše uvedeného vyplývá, že Komise se nedopustila žádné nedbalosti při zasílání svých dopisů žalobkyni.

Ke skutečnosti, že Komise odmítla přezkoumat důkazy předložené po skončení auditu

84 Žalobkyně má za to, že Komise měla zohlednit její připomínky ke zprávě o auditu, které předložila dne 9. listopadu 2007 a 3. června 2008, a v důsledku toho obnovit audit.

85 Ze spisu vyplývá, že žalobkyně obdržela zprávu o auditu dne 6. listopadu 2006 a že měla lhůtu jednoho měsíce k předložení připomínek. Finanční ředitel žalobkyně, který byl pověřen zajištěním spolupráce s auditorskou kanceláří, si vyžádal prodloužení lhůty o další týden, aby mohl reagovat na zprávu, a tato lhůta mu byla poskytnuta dne 13. prosince 2006, nakonec však žádné připomínky nepředložil, přestože mu byly dne 10. a 17. ledna 2007 zaslány dvě upomínky a přestože zaslal dne 17. ledna 2007 druhou žádost o prodloužení lhůty, které bylo vyhověno. Žalobkyně tedy nepředložila ve stanovených lhůtách žádné připomínky ke zprávě o auditu.

86 Komise nicméně souhlasila s přezkumem informací, které poskytla žalobkyně dne 9. listopadu 2007 a 3. června 2008. Dne 22. srpna 2008 však informovala žalobkyni, že tyto informace neobsahují žádnou novou skutečnost odůvodňující obnovení auditu. Komise tedy v dopisu ze dne 22. srpna 2008 přezkoumala argumenty předložené žalobkyní a konstatovala, že neobsahují žádnou dodatečnou informaci odůvodňující obnovení auditu, jelikož se týkají otázky obeznámení Komise s nadhodnocením nákladů na zaměstnance a důvodů, které k takovému nadhodnocení vedly, avšak neobsahují žádnou skutečnost prokazující, že se žalobkyně takového nadhodnocení, které bylo podle smluvních ustanovení zakázáno, nedopustila.

87 Je tedy třeba konstatovat, že Komise souhlasila se zohledněním důkazů, které jí byly předloženy po skončení auditu a že argument, podle něhož odmítla přezkoumat uvedené důkazy, není opodstatněný.

88 Z výše uvedeného vyplývá, že Komise pečlivě a nestranně přezkoumala všechny relevantní skutečnosti projednávaného případu, a že tudíž neporušila zásadu řádné správy.

89 Je tedy třeba zamítnout sedmý žalobní důvod, a v důsledku toho zamítnout žalobu v plném rozsahu.

K nákladům řízení

90 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.

91 Vzhledem k tomu, že Komise v projednávané věci požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (šestý senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Applied Microengineering Ltd ponese kromě vlastních nákladů řízení i náklady řízení vynaložené Evropskou komisí.

Kanninen Wahl Soldevila Fragoso

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 27. září 2012.

Podpisy.